

#040: (B) 1. september

Ahojte, vítam vás pri počúvaní podcastu SlovakforU.

Volám sa Zuzana a mojím snom je pomôcť vám naučiť sa slovenčinu.

Všetky informácie k podcastu spolu s prekladmi do ruštiny a ukrajinčiny nájdete na

www.slovakforu.sk.

Dnes si povieme viac o sviatku 1. septembra.

Podme na to!

Ako sme si povedali v predchádzajúcej časti, tento týždeň máme na Slovensku dva sviatky, 29. augusta a 1. septembra. O štátnych sviatkoch sme si povedali stručne v časti 26 a v tejto časti, zameranej najmä na počúvanie, si povieme podrobnejšie, prečo máme sviatok 1.septembra.

Štátnym sviatkom si 1. septembra na Slovensku pripomínáme vznik najdôležitejšieho zákona suverénneho nezávislého štátu - Ústavy Slovenskej republiky. Tento sviatok sa oslavuje od roku 1994 a ku prijatiu Ústavy Slovenskou národnou radou došlo 1. septembra 1992. Slávnostný akt podpísania Ústavy sa uskutočnil 3. septembra o 20:00 v Rytierskej sieni Bratislavského hradu.

Na Deň Ústavy sa zvykol konať Deň otvorených dverí v Národnej rade SR no v posledných dvoch rokoch bol zrušený pre pandémiu.

Slovenský zákonodarný zbor začal rokovať o návrhu ústavy v auguste 1992. Ústavnoprávny výbor riešil na svojom takmer týždennom zasadnutí aj Preambulu ústavy, ku ktorej mali všetky poslanecké kluby svoje návrhy. Na rokovaní slovenskej a českej politickej reprezentácie v Brne 27. augusta 1992 padlo definitívne politické rozhodnutie o zániku Českej a Slovenskej federatívnej republiky od 1. januára 1993. Aj keď rozdelenie Československa nebolo prijaté referendum, dodnes to slúži ako vzor pokojnej dohody medzi národmi, čo vo svete ani dnes nie je pravidlom.

Ústava Slovenskej republiky je hierarchicky najvyššie postavený právny predpis platný v Slovenskej republike a tvorí ju súhrn základných právnych noriem o spoločenskom zriadení, politickej organizácii a postavení občanov, ktorý zaväzuje všetky orgány a občanov štátu. Skladá sa z preambuly a deviatich hláv.

Upravuje základné práva a slobody, politické práva, práva národnostných menšín a etnických skupín, sociálne, kultúrne a hospodárske práva, právo na súdnu a právnu ochranu.

Ústava tiež určuje trojdelenie moci ako jeden zo základných princípov právneho štátu. Na jej základe zákonodarnú moc v SR reprezentuje Národná rada SR, výkonnú moc vládá a prezident a súdnu moc Ústavný súd SR a nestranné a nezávislé súdy.

Jej väčšia časť vstúpila do platnosti 1. januára 1993, teda v deň vzniku samostatnej Slovenskej republiky. Samostatný štát vznikol po rozdelení česko- slovenskej federácie.

Predchádzalo tomu prijatie Deklarácie SNR o zvrchovanosti Slovenskej republiky 17. júla 1992, následne sa predstavitelia vládnuccich strán dohodli na rozdelení federácie. Federálne zhromaždenie 25. novembra 1992 schválilo ústavný Zákon o zániku Českej a Slovenskej federatívnej republiky. O polnoci 31. decembra 1992 zanikol spoločný štát Čechov a Slovákov a vznikli dva samostatné štáty - Slovenská republika a Česká republika.

Obyvatelia Slovenska si teda 1. január pripomínajú ako Deň vzniku Slovenskej republiky, v Českej republike si tento deň pripomínajú ako Deň obnovy samostatného českého štátu. Deň vzniku SR je tiež štátnym sviatkom, ale o tom si povieme niekedy nabadúce.

Akú tému by ste si radi vypočuli? Dajte mi vedieť na email slovakforu@gmail.com.

Všetky transkripty a cvičenia nájdete na www.slovakforu.sk.

Tak a to bolo na dnes všetko.

Ak sa vám podcast páči, zdieľajte ho prosím svojim kamarátom.

Teším sa na vás v ďalšej časti.

Prajem vám nádherný deň.